

Råd och riktlinjer för utsmyckning, fristående skyltar och varuexponering på allmän plats



Varför behövs riktlinjer? Utsmyckning, skyltning och varuexponering

Karlskrona ska utvecklas så att staden blir attraktiv för alla. Gator och torg är offentlig plats och tillhör alla som bor och vistas i staden. Skyltar, utsmyckning och varuexponering är en del av gatan och ska utformas för att passa in på bästa sätt.

Det innebär att fristående skyltar på mark samt varuexponering inte får hindra framkomligheten för personer med funktionsnedsättning, riskera trafik-säkerheten eller utgöra fara. För en harmonisk och lättavläst stadsmiljö är det även viktigt att utsmyckningar och verksamhetsexponering görs med hänsyn till platsens unika förhållanden så som arkitektoniska och konstnärliga kvaliteter och befintlig utsmyckning i gaturummet.

Med utsmyckning, skyltning och varuexponering menas all form av utsmyckning och annan exponering som en verksamhet, förening eller näringsidkare placerar på offentliga plats. Det handlar oftast om fristående skyltar som trottoarpratare, beachflaggor eller liknande reklamaterial. Det kan även vara lyktor, och krukor samt bord eller klädhängare för exponering av varor.

Skyltning som avses vara placerad permanent eller under en längre tid kräver bygglov. Vad som gäller för dessa skyltar finns att läsa om i *Råd och riktlinjer för skyltar och ljusanordningar* på [Karlskrona kommuns hemsida](http://www.karlskrona.se) (www.karlskrona.se).

Tillstånd krävs

För att placera fristående skyltar och exponera på offentlig plats krävs tillstånd enligt ordningslagen. Tillstånd söks hos polismyndigheten som samråder med Karlskrona kommun innan tillstånd beviljas.

Ordningslagen 3 kap 1 § 1 st

En offentlig plats inom detaljplanelagt område får inte utan tillstånd av Polismyndigheten användas på ett sätt som inte stämmer överens med det ändamål som platsen har upplåtits för eller som inte är allmänt vedertaget. Tillstånd behövs dock inte, om platsen tas i anspråk endast tillfälligt och i obetydlig omfattning och utan att inkräkta på någon annans tillstånd.

Undantag som inte kräver tillstånd

Det krävs normalt inte tillstånd om du bara ska använda den offentliga platsen tillfälligt, i obetydlig omfattning och utan att inkräkta på någon annans tillstånd. Alla tre förutsättningar ska vara uppfyllda för att undantaget från tillstånd ska gälla.

Om du använder den offentliga platsen i mer än någon timme räknas det inte som tillfälligt. Det är inte möjligt att undvika tillståndsvånget genom att göra ett kortare avbrott och sedan återuppta användandet av samma plats. Det är inte heller tillåtet att utan tillstånd använda samma plats upprepade gånger, till exempel en timme varje dag, under flera dagar i sträck.

Om du använder platsen i obetydlig omfattning beror på hur just den aktuella platsen är utformad. Att använda sig av någon kvadratmeter på ett större torg bör anses som obetydlig omfattning. Men, en kvadratmeter i en trång gångpassage kan däremot inte anses vara obetydligt. När en bedömning görs kan det bland annat handla om graden av trafikstörningar och andra störningar som användningen för med sig.

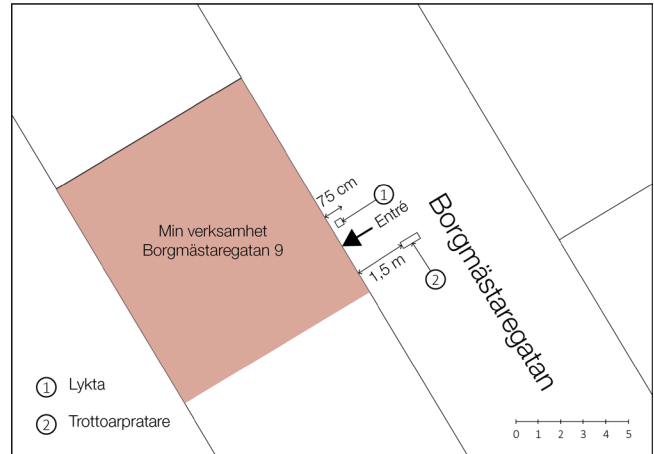
Att ansöka om tillstånd

När du vill ansöka om upplåtelse av offentlig plats för utsmyckning, skyltning och varuexponering gör du hos polisen via [e-tjänst](#). På polisens hemsida (www.polisen.se) hittar du även ytterligare information om ansökan. För att din ansökan ska kunna behandlas så snabbt som möjligt bör den vara tydlig och innehålla följande:

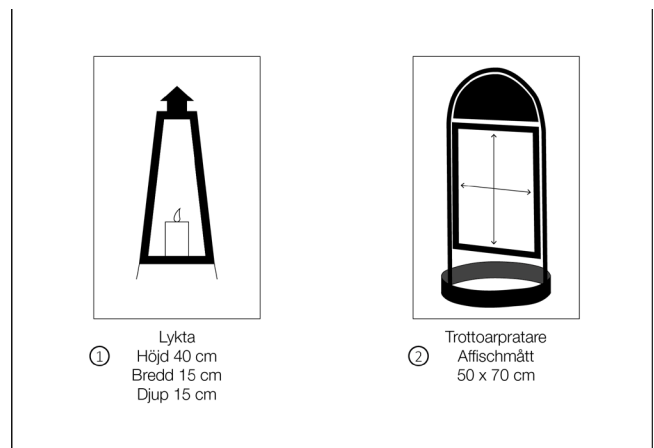
- Måttsett situationsplan eller karta med önskemål om var skylten, utsmyckningen och/eller varuexponeringen ska placeras.
- Bild eller ritning som visar skylten, utsmyckningen och/eller varuexponeringens utformning. Komplettera även med information om dess mått.

Handläggningstiden varierar beroende på hur omfattande ärendet är så tänk på att ansöka om tillstånd i god tid innan du vill ha skylten eller varuexponeringen på plats.

Karlskrona kommuns allmänna lokala föreskrifter styr vad som är tillåtet att göra på offentlig plats inom kommunen. De lokala ordningsföreskrifterna finns på Karlskrona kommuns hemsida (www.karlskrona.se).



Exempel på situationsplan



Exempel på information om varuexponering och trottoarpratare

Avgifter

Tillstånd för att använda offentlig plats medför en kostnad. Avgiften beräknas efter fastställd taxa. Information om kostnaden finns att hämta på Karlskrona kommuns hemsida (www.karlskrona.se).

Polisen tar även ut en avgift för att behandla din ansökan. Information om den aktuella avgiften för en ansökan finns på polisens hemsida (www.polisen.se).

Allmänna riktlinjer

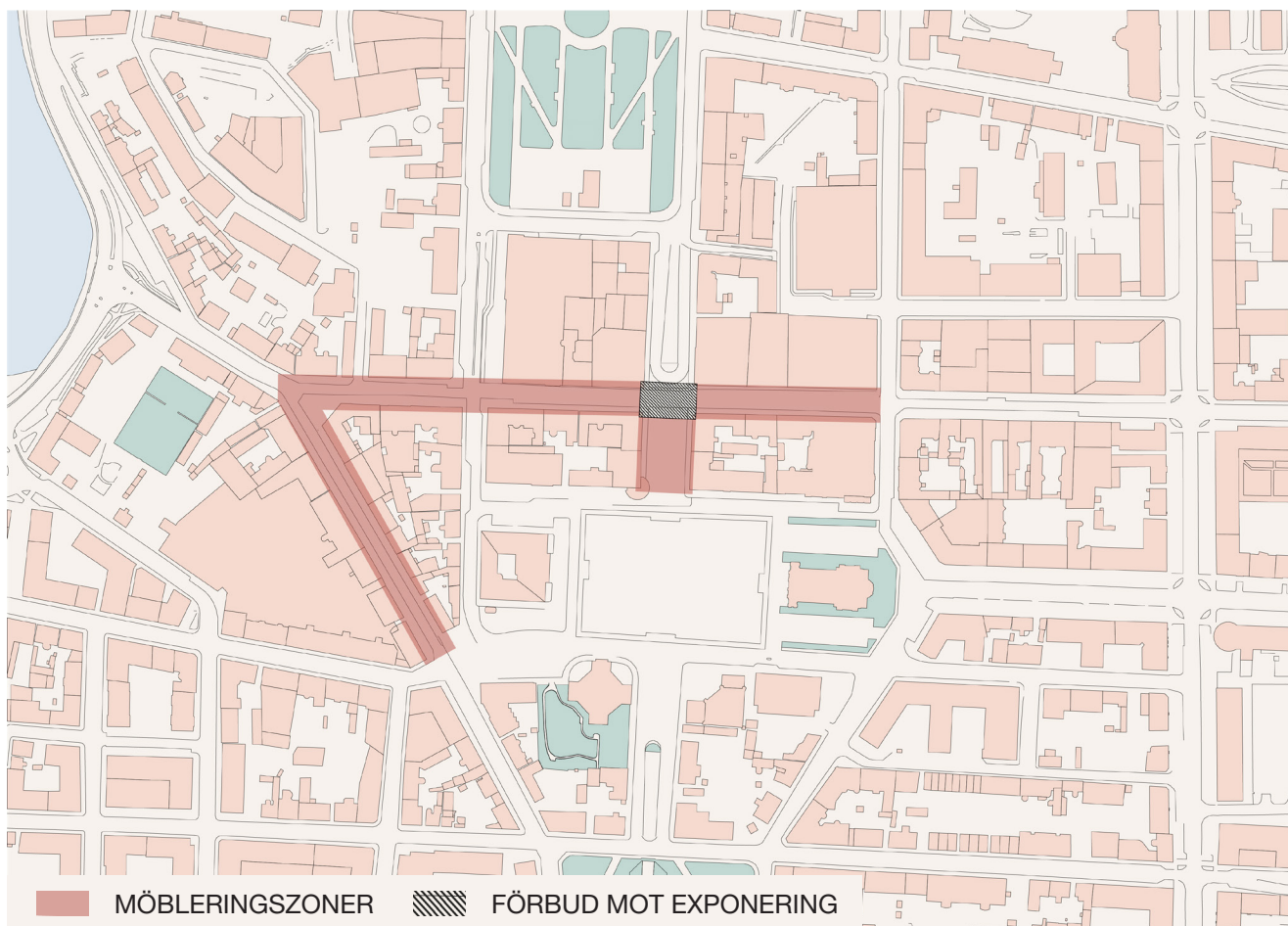
- Placering av fristående skyltar och varuexponeringar får inte utgöra ett hinder för användandet av gaturummet. Särskild hänsyn ska tas för personer med funktionsnedsättning.
- Varuexponering och utsmyckning ska hållas hela och rena. Detta innebär att inga vissna blommor, trasiga bänkar eller smutsiga mattor får förekomma.
- Tillstånd ges endast för skyltning, utsmyckning och varuexponering i direkt anslutning till verksamhetens entré. Om exponering vill göras utanför verksamhetens närområde ska detta lokaliseras till samlingsskyltar.
- Där det förekommer möbleringszoner får trottoarpratere sättas ut utanför verksamheten inom möbleringszonen. Trottoarpratere på annan plats för t.ex. hänvisning till en verksamhet tillåts inte.
- Tillstånd medges endast under verksamhetens öppettider. Det innebär att när verksamheten stänger ska skylten, utsmyckningen eller varuexponeringen tas in eller avlägsnas från platsen.
- Vid svårt vinterväglag ska fristående skyltar, varuexponering och utsmyckning avlägsnas för

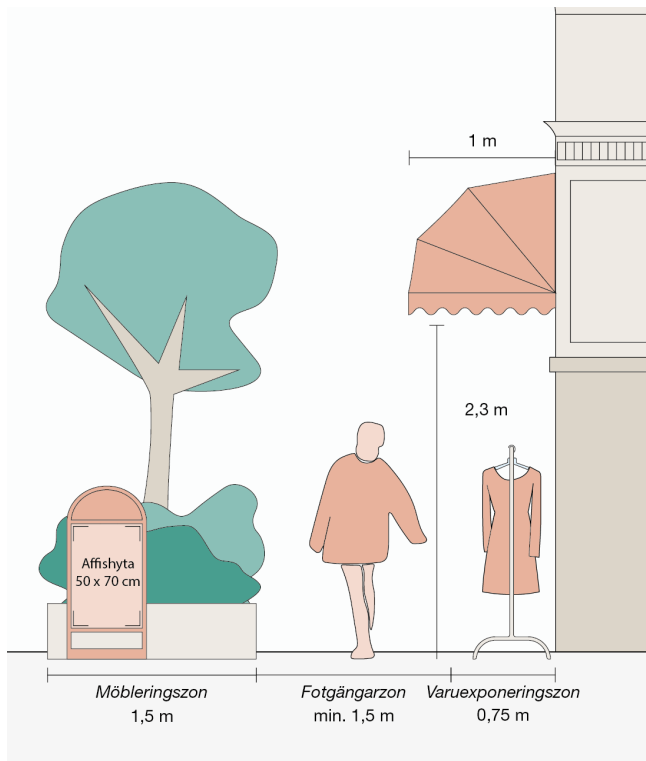
att inte begränsa framkomlighet för exempelvis snöröjning.

- Minst 1,5 meter ska hållas fri för passage.
- Trottoarpratere, varuexponering, utsmyckning ska placeras inom 75 cm till fasaden.
- På skylt, utsmyckning eller varuexponering ska det framgå vem det tillhör.
- Brandposter, avstängningsventiler, kabeltrummor, kopplingskåp och liknande ska hållas tillgängliga och får inte täckas över eller skadas.
- Ingen förankring eller andra ingrepp får ske i markbeläggning.

Exponering på Trossö

Trossö har en särskild historisk och kulturell betydelse och är en del av Världsarvet Örlogsstaden Karlskrona. En enhetlig och väl genomtänkt varuexponering och utsmyckning bidrar till att bibehålla en estetisk sammanhållning i stadsmiljön. Detta är särskilt viktigt i ett världsarvsområde där visuella element kan ha en stor inverkan på upplevelsen av platsen. Särskilda riktlinjer för just Trossö hjälper till att bevara områdets unika karaktär.





Inom möbleringszoner kan man få tillstånd för att placera en trottoarpratare.

Fristående skyltar

Trottoarpratare

Näringsidkare med egen entré mot gata kan beviljas tillstånd att sätta ut en (1) trottoarpratare i direkt anslutning till den egna verksamhetens entré. Den kvarvarande delen av gångbanan skall ge god framkomlighet. Trottoarpratare som väg- eller hänvisningsskylt till verksamheten tillåts inte.

Trottoarpratare ska ha rund sockel och får inte ha en större affishyta än 50 x 70 cm. Dess ytterkant får skjuta ut maximalt 75 cm från fasaden. Den runda sockeln är en förutsättning för att den ska vara anpassad för synskadades framkomlighet. På så sätt får vi en attraktiv stad för alla. Vippskyltar, roterande eller på annat sätt rörliga skyltar är inte tillåtna. På skylt eller i skylttext ska det framgå vem som ansvarar för skylten. Kontakta Karlskrona City för rekommenderad modell av trottoarpratare.

Riktlinjer för Trossö

På de delar av Borgmästaregatan och Ronnebygatan som är gågata finns det särskilda möbleringszoner där tillstånd kan medges för fristående skyltar (Markerat med på kartan) Mellan möbleringszon och fasad skall det finnas en fri fotgångarzon.

För de delar av Trossö där möbleringszon saknas, medges endast tillstånd att placera trottoarpratare intill husfasaden.

Längs utpekade gator kan även uteserveringar förekomma. Därmed kan avvikande placeringen medges under t.ex. sommarperioden. Ta gärna kontakt med kommunen för att ta reda på förutsättningarna för verksamheten. På den del av Ronnebygatan som ligger i anslutning till Klaipedaplatsen gäller förbud mot fristående skyltar, varuexponering och utsmyckning. (Markerat med på kartskissen.) Tillstånd kan ges vid tillfälliga aktiviteter.



Utanför möbleringszonerna ska trottoarpratare placeras intill fasaden.

Beachflaggor

Beachflaggor tillåts endast tillfälligt för ett kortare evenemang under exempelvis en kväll eller över en helg. Beachflaggor ska ha en stadig konstruktion med en tung botten så att den inte välter och innebär en fara för omgivningen.



Beachflaggor tillåts endast under en kort tid.

Varuexponering och utsmyckning

Varuexponering och utsmyckning får endast göras i direkt anslutning till verksamheten och ska alltid göras utan att hindra framkomlighet och annan tillgänglighet längs gångbanor och på offentliga platser.

Varuexponering

Varuexponering handlar främst om hur verksamheter exponerar sina produkter utanför sina lokaler på gator och andra allmänna platser. Varuexponering får endast göras i direkt anslutning till verksamheten och dess entré och får inte sticka ut mer än 75 cm från byggnadens fasad. Placeringen får inte skapa säkerhetsrisker för fotgängare, som att blockera sikten i gatukorsningar eller tvinga folk att gå ut i gatan. Varuexponering får endast ske under verksamhetens öppettider och ska göras prydligt och snyggt.

Markiser

Markiser som placeras på en lägre höjd än 2,30 riskerar att hindra framkomligheten och kräver därmed tillstånd. Markiser och vepor kan även kräva bygglov. Om markisen kräver bygglov beror på dess utformning, storlek och placering. Uppfällbara markiser i diskret färg kräver oftast inte bygglov. Fristående markiser och markiser med annan text än logga kan behöva bygglov. Markiser på kulturhistoriskt värdefulla byggnader kräver alltid bygglov och anpassning.

Vid placering och utformning av markiser bör man tänka på

- att de följer fasadindelningen och fönsterform. Om möjligt ska de placeras i fönsternisch.
- att färg och form ska anpassas till byggnaden och att reklamtext bör undvikas.
- att de inte skjuter ut över en gångbana längre än 1 meter och på lägre höjd än 2,30 meter.
- att byggnaden inte får förvanskas.
- att markisen inte döljer egna och/eller andras skyltar.



Markiser ska anpassas till byggnaden.

Marchaller, lyktor och krukor

Utplacering av marschall, ljuslykta eller blomkruka på offentlig plats kräver polistillstånd. Marschaller eller brinnande ljus tillåts endast i hållare och i ljuslyktor med stabil bottenplatta och skyddad låga. Utplacerad dekoration får inte utgöra hinder eller fara för förbipasserande.

Flaggor och vepor

Fasadflaggor/-vepor vars lägsta punkt har ett avstånd på minst 2,30 meter till marken hindrar inte framkomligheten och kräver inget tillstånd.



Placering av flaggor påverkar krav på tillstånd.

Mattor

Mattor utanför verksamheten kräver tillstånd och på grund av olycksrisk rekommenderar vi att de i första hand placeras innanför entrén. Mattor som placeras utomhus ska tas in vid snö för att inte hindra snöröjning.



Mattor i utanför exempelvis en entré kräver tillstånd.

Efterlevnad

Riktlinjer ska efterlevas för att säkerställa en säker, tillgänglig och estetiskt tilltalande stadsmiljö. Karlskrona kommun har tillsynsansvar för offentliga platser och publika verksamheter oavsett ägarförhållanden med syfte att reglerna efterlevs. Om regler inte efterlevs och tillstånd inte söks kan konsekvenserna inkludera varningar, böter samt att skylten, dekorationen eller varuexponeringen omedelbart måste tas bort. Återkommande överträdelser kan leda till indragna tillstånd och rättsliga åtgärder.

Kontakt

Karlskrona kommun

Telefon: 0455-30 00 00 (växel)

E-post: karlskrona.kommun@karlskrona.se

Besöksadress: Östra Köpmansgatan 1 A, 371 83 Karlskrona

Postadress: Karlskrona kommun, 371 83 Karlskrona

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

E-post: samhallsbyggnadsforvaltningen@karlskrona.se

Telefon: 0455-32 20 01

Drift- och serviceförvaltningen

E-post: drift-serviceforvaltningen@karlskrona.se

Telefon: 0455-30 00 00 (växel)

Näringslivsavdelningen

E-post: naringsliv@karlskrona.se

Telefon: 0455-30 30 41

Karlskrona City

Telefon: 0455-260 20

Mobil: 0708-13 93 11

E-post: info@karlskronacity.net

Polismyndigheten

Telefon: 114 14

www.polisen.se

Besöksadress: Järnvägstorget 5, Karlskrona

Postadress: Box 315, 371 25 Karlskrona

Riktlinjerna är uppdaterade och antagna 2024-12-12 av miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och 2024-11-19 av Drift- och servicenämnden.